

La Colla Pessigolla

el gen i la panotxa

Primer conte de la Colla Pessigolla

*La Colla Pessigolla
vol salvar el mercat*

<http://catalunya.isf.es/sobirania/recursos.php>

Realització i edició

Associació Catalana d'Enginyeria Sense Fronteres

Múrcia, 24, bx.
08027 Barcelona

<http://isf.es>

<http://catalunya.isf.es/sobirania>
contacta@esf-cat.org

Dipòsit legal

Impressió

Primera edició Tardor 2011

Il·lustracions Juanjo Jiménez Bellver

newworld.senpai@gmail.com

Compaginació EdPAC.cat

Llicència

Creative Commons

Reconeixement - No comercial - Compartir igual 3.0

Gràcies a la Marta per posar paraules a les idees, al Juanjo per posar dibuixos a les paraules, i al Còmic per posar-ho tot al seu lloc!

Era un dels dies més calorosos de finals de juliol. La Colla Pessigolla s'havia reunit, com cada dia d'estiu, per passar la tarda. A aquella hora un sol gegant tenyia de color daurat els camps de Sant Llucià de Vilamajor.

Els no ho sabien, però una aventura extraordinària estava a punt de sorprendre'ls.

La Colla Pessigolla estava vivint un estiu d'allò més emocionant. Tot va començar quan van conèixer el Pol, el cosinet petit de la Laia, que venia de Petròpolis, la seva ciutat, per passar les vacances al camp. Joga que jugaràs i xerra que xerraràs, tots plegats havien fet una nova amiga, la figuera del poble. Després de l'ensurt que es van endur el primer cop que li van sentir la veu, havia esdevingut un element molt important dins la colla, ja que amb la seva experiència els donava una visió molt encertada de les coses.

A més d'estar-s'ho passant d'allò més bé, durant les vacances havien aconseguit salvar la paradeta del mercat dels pares del Pep davant l'aparició d'un gran supermercat. Ara sabien com n'era d'important comprar a les petites botigues, i també havien après a fer una deliciosa mermelada de pruna!

Però el que més els il·lusionava era el temps que encara els quedava per gaudir de les vacances.

La Lluna i el Pep jugaven a passar-se la pilota mentre discutien sobre qui havia marcat més gols.

Molt a prop, la Habiba i el Pol xerraven asseguts sota l'ombra de la figuera mentre bevien orxata d'ametlla ben fresqueta.

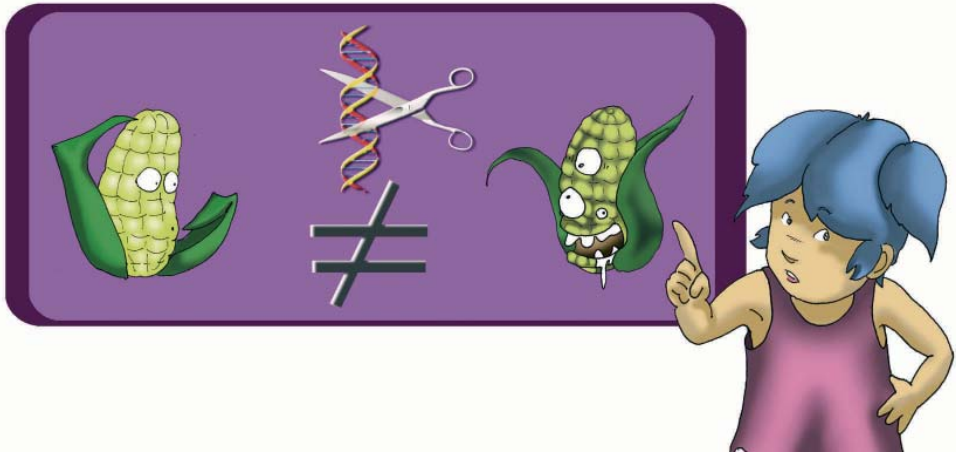
- Mireu! La Laia ja arriba! Poseu-vos els banyadors que podem anar tirant cap al riu! -va exclamar content el Pol mentre s'afanyava a recollir-ho tot per sortir disparat cap a l'aigua.
- Espereu! -va cridar la Laia des del camí- Escolteu-me, tinc bones notícies! Els meus pares han decidit arreglar els camps de l'avi, que fa anys que no es conreen¹! I a més, han decidit plantar-hi un blat de moro amb un nom ben curiós: es diu Transyeni! Segur que és un blat de moro boníssim!
- Com dius que es diu? Transyeni? Mai n'havia sentit a parlar d'aquest tipus de blat de moro...
- Laia, no, deus voler dir "transgènic" -va dir la Lluna, que sempre sorprenia als seus amics per la quantitat de coses que sabia.
- Transgènic? Que n'has sentit a parlar? -va preguntar la Laia.

- Sí, el Marc m'ho va explicar un dia -la Lluna sempre aprenia del seu germà gran- Quan a una planta li diuen "transgènic", vol dir que algú, en un laboratori, li ha canviat els seus gens. És a dir, una planta transgènica és una planta a la que li han modificat la seva llavor natural per fer-la una mica diferent.

La Habiba va recordar que a l'escola havien parlat d'allò dels gens no feia gaire:

- Els gens no es veuen, però tothom en té i són els encarregats de fer-nos tal com som. Jo, per exemple, tinc el cabell negre perquè quan vaig néixer ja tenia uns gens que deien que seria morena. I aquests gens sempre es transmeten del pare i la mare cap als fills.
- Com? I si els gens són els qui et fan ser com ets, per què els modifiquen a les llavors de les plantes? -va preguntar el Pol, que no acabava d'entendre la conversa dels seus amics.
- Els meus pares diuen que així el blat de moro creixerà més ràpid, i que serà més fort i podrem collir-ne més! -va explicar la Laia- A més, quan van venir els senyors de l'empresa Marronsanto, ens van dir que ells ens ho donarien tot. Ens donaran aquestes llavors amb els gens canviats i uns tractaments que no deixen que les plantes es posin malaltes. Qualsevol cosa que necessitem, els ho demanarem sempre a ells.

- Encara no entenc per què volen tot això els teus pares. A casa meva les llavors són les que s'arreglen de la collita anterior i només hi afegim els adobs², que són els fems³ dels animals. Nosaltres no hem de comprar res a cap empresa i, vosaltres ho sabeu, tot és boníssim! -va replicar la Lluna mentre els mirava amb cara de sorpresa.
- És que crec que per què el blat de moro creix tan ràpid no es poden fer servir adobs naturals, sinó que es necessiten productes especials fets al laboratori -va dir la Laia.
- Ah! Llavors, si aquest blat de moro creix tan ràpid, podríem plantar-ne més i així tindrem menjar per tot el poble... Podrem fer pa, pizzes, coques...-el Pol, va somriure creient que ho començava a entendre tot.

2 Substància que es tira a la terra per fer-la més fèrtil i que doni més fruits

3 Excrements dels animals

- No Pol, no! Això seria horrible. El blat de moro transgènic és diferent del que tenim plantat nosaltres. Només vol créixer si li poses els productes del laboratori. Quan bufa el vent o les abelles porten el pol·len⁴ d’una planta a una altra, aquestes diferències s’encomanen més ràpid que una grip! I així, el blat de moro transgènic “contamina” els camps del seu voltant. Fa uns anys el veí del meu tiet va plantar transgènic i poc temps després el camp de blat de moro del tiet es va convertir en transgènic, com per art de màgia -va replicar el Pep arrufant el nas.
- Oh! Llavors el teu tiet ara també ha de comprar-ho tot a Marronsanto? -va preguntar la Habiba.
- No, al final va deixar de plantar blat de moro perquè no volia dependre d’aquesta empresa i perquè no li agrada posar productes artificials als seus camps. Ara planta tomàquets vermells ben dolcets i saborosos!

En aquell moment es va sentir un fort cruixir de branques que va fer que tota la colla girés el cap de cop. La Figuera es dirigí a ells demanant silenci:

- Xiiiiiiiiit!! És cert el que estic sentint? M’esteu dient que hi ha humans que remenen el cor de les plantes per dissenyar-les al seu gust? No me’n sé avenir! Jo sóc una figuera i sóc així perquè la natura és molt sàvia. No podeu deixar que passi això! Si es continuen plantant camps transgènics, al final només quedarà un únic blat de moro, el de Marronsanto. Us imagineu que totes les altres varietats desapareguessin?

- Però Figuera, nosaltres només som nens! Què podem fer-hi? –va preguntar confosa la Laia.
- Per què no ho pensem mentre ens banyem? Va, anem al riu que se n'anirà el sol –va dir el Pol mort de calor.

Aquella tarda la colla s'ho va passar d'allò més bé jugant al riu i fent rodolar les pedres. Tot i això, a la nit, quan la Laia se'n va anar a dormir encara donava voltes a la conversa sota la figuera.

La Laia va sortir al carrer, corrent, com sempre, però aquell dia no reconeixia res del que veia. De banda a banda del cel va veure un arc de Sant Martí d'uns colors tan vius que es va inquietar. L'hortet de davant de casa seva ja no hi era. El bosc havia desaparegut.

En comptes del paisatge habitual es va trobar que tot era ple de panotxes⁵ d'un blat de moro gegant molt fosc.

5 Una panotxa és una espiga de blat de moro. Les panotxes són gruixudes i tenen un conjunt de fils gruixuts a la punta, com una cabellera.

L'angoixa i la por es van apoderar d'ella i va sortir corrent a buscar als seus amics. Quan va arribar al lloc on normalment es trobaven, no hi va veure la figuera. Tot estava ple de camps i camps del mateix blat de moro fosc. Al turó de la figuera hi havia una panotxa gegant que no parava d'agitar-se amb el vent. Molt espantada per no trobar res conegut la Laia va començar a córrer i cridar:

– Que hi ha algú? Pare! Mare! On sou? On és tothom?

De cop li va semblar veure una persona que s'acostava pel camí. Va anar cap a ella i li va preguntar :

– Perdona, que saps on és la gent del poble? Tampoc no trobo els arbres, ni les nostres cases! Que saps què ha passat?

Un home alt i molt seriós es va girar de cop i va dir amb un to molt elevat:

- Però que no ho saps? Ara tot això és meu. El poble ha desaparegut. Aquí ja només hi viu el blat de moro Marronsanto... hahahahaha!!*
- Uiihhhhhhh! Mare!*

La Laia es va despertar sobresaltada. Sort que tot havia estat només un malson. En sentir els crits, la seva mare va anar a consolar-la i ella, de seguida, va recuperar l'alè i es va quedar adormida de nou.

L'endemà, com de costum, la colla es va trobar sota la figuera després de dinar. La Laia estava molt preocupada i els va explicar el somni que havia tingut la nit anterior.

- Avui he somniat que el poble desapareixia i en el seu lloc només hi havia camps de blat de moro transgènic. La figuera tenia raó! No podem deixar que els meus pares plantin això i contaminin els camps del poble! Hem de fer alguna cosa!
- Què és això que t'ha caigut Laia? -va preguntar amb curiositat el Pol mentre agafava una tarja dels seus peus.
- És la tarja de l'empresa Marronsanto! No recordava que l'havia agafat!

- Fixa't, quina casualitat! l'empresa és a la meva ciutat! -va exclamar el Pol.
- I perquè no anem a veure-la? Així, Laia, veuràs que l'empresa no està plena dels monstres que has vist al teu somni i deixaràs de tenir por -va dir la Habiba intentant tranquil·litzar la seva amiga.
- A més, així us podré ensenyar la meva ciutat. Ja veureu quantes coses que hi ha! Podem agafar un autobús des de l'estació i tornar aquesta mateixa nit amb l'últim -va afegir el Pol.

Tota la colla ben decidida es va dirigir cap a l'estació del poble. Després d'un petit trajecte, creuant rius i muntanyes, van arribar a la ciutat.

- Vigila Pep! Et podria atropellar un cotxe!! -va avisar el Pol
- Sí que hi ha soroll aquí! I fum... Per què la gent corre tant? On van? Això es ben diferent al poble. Quantes coses per tot arreu! -va comentar el Pep, mentre bocabadat descobria el munt de secrets que amaguen les ciutats.
- Així són les ciutats, ja t'hi acostumaràs! Anem ràpid que s'està fent fosc -va respondre el Pol.

La colla va travessar la ciutat fins que va arribar a la fàbrica de Marronsanto quan ja s'havia fet fosc.

- Oh, no! La porta és tancada! I ara com ho farem per entrar? -va preguntar la Lluna.
- Mireu! Aquí hi ha una finestra oberta i a dins s'hi veu llum. Hem tingut sort, encara hi ha algú a la fàbrica -es va adonar la Habiba.
- No, està molt fosc! Perquè no tornem un altre dia?
- No tinguis por Laia, ja veuràs que aquí dins no passa res -va respondre-li el Pep.

La colla va entrar dins la fàbrica, però no van veure-hi ningú treballant. De sobte, mentre miraven curiosos amunt i avall, van descobrir la claror d'una llum darrera d'una porta. Van anar de puntetes cap allà i es van amagar com van poder per veure què passava a l'altra banda.

- Que està fent aquest senyor?
- Shhhhh! Parla més fluix, que et sentirà!
- Sembla com si estigués barrejant uns líquids...
- Potser són productes químics. Mireu quin color més estrany i quina textura més curiosa...
- Atxís!!

L'esternut del Pep va fer que el treballador mirés cap a la porta i els descobrís.

- Qui hi ha? Què esteu fent aquí? Com heu entrat? -preguntava sense parar el treballador de la fàbrica.
- Perdoni, perdoni'ns, no volíem molestar -va respondre la Laia amb veu tremolosa.
- Ara mateix trucaré a la policia! Quedeu-vos en aquesta sala i no toqueu res -va insistir.
- Ara sí que l'has feta bona, Pep! -es va queixar la Lluna.

Passada una estona -que se'ls va fer molt llarga- el treballador va arribar amb un policia.

- I vosaltres què hi feu aquí? Doneu-me ara mateix el telèfon de la vostra família perquè us vinguin a buscar -va demanar el policia.

- Podeu trucar als meus pares -va dir la Laia amb els ulls plorosos.
- Ara mateix ho farem nena, ara mateix.

Quan els pares de la Laia van arribar a la fàbrica van veure moltes coses amb les quals mai no s'havien parat a pensar i que no els van agradar gens. Tot estava ple de pots i productes químics i tòxics. Ràpidament, van agafar la colla i se'ls van emportar cap al poble. Un cop a casa de la Laia, van seure totes i tots al menjador.

- Que hi fèieu, a la fàbrica? Perquè heu anat fins allà? Us podia haver passat alguna cosa, tan lluny de casa! Heu de ser més responsables! -va renyar-los la mare de la Laia.
- Però mare, no els renyis a ells. Tot ho han fet per ajudar-me.
- Per ajudar-te? Ara sí que no entenc res.
- La Laia estava molt espantada perquè havíeu decidit plantar blat de moro transgènic i li volíem ensenyar que no n'hi havia per tant! -va intentar ajudar la Lluna.
- Espantada? -va exclamar el pare de la Laia amb cara de no comprendre gaire.
- Sí pare. Vam estar xerrant i el Pep ens va explicar què li havia passat al seu tiet. Els transgènics contaminen els camps del veïnat i fan que desapareguin les altres espècies naturals!

- Però si les plantes creixen més ràpid i no es posen malaltes, és bo per a tothom, no? -va preguntar la mare de la Laia.
- Per al camp segur que no. Ja has vist tots els productes tòxics que fan servir. Això ha de ser dolent per la salut! I també per la natura! -va respondre la Laia.
- A més, has de comprar un munt de productes a Marronsanto perquè creixin les plantes. Penseu que al final, els d'aquesta empresa podrien acabar fent-se els amos del poble! -va exclamar amb energia el Pep.
- La veritat és que la fàbrica no ens ha agradat gens, potser teniu una mica de raó. -va dir la mare de la Laia.

- Va, mare, si us plau, no planteu transgènics! Segur que hi ha moltes altres coses que podem plantar. I blat de moro normal? Si ho fem tot nosaltres, sabrem el que estem menjant!
- La veritat és que podríem recuperar les llavors que feia servir l'avi. -se li va acudir al pare de la Laia.
- Quina bona idea pare! L'avi n'estarà orgullós!
- Nens, s'ha fet hora d'anar a dormir. Vinga, us acompanyem a casa i, si voleu, demà podeu venir a berenar. Tinc una farina de blat de moro ecològic que m'ha donat una pagesa de les muntanyes, i us ensenyarem a fer torrades de blat de moro!

L'endemà, la colla es va trobar a casa de la Laia per fer les torrades. Un cop varen recollir tota la cuina i el cistell estava ben ple de torrades de blat de moro, la colla va anar cap a la figuera per menjar-s'ho tot allà. Mentre berenaven, la figuera els va felicitar:

- Molt bé, colla! Sou uns valents! Ho heu aconseguit! Estic molt orgullosa de vosaltres. Per cert, i ara què esteu menjant?
- Hem fet torrades de blat de moro! Els pares de la Laia ens n'ha ensenyat! -va contestar, contenta, la Habiba.
- Oh, doncs sou molt afortunats! Heu de saber que gairebé no en queden de camps de blat de moro originals. La majoria són transgènics. Laia, el camp que plantareu a les terres del teu avi serà dels únics. Cuideu-lo bé!

Fins la propera aventura!

Recepta de *tortillas* de blat de moro

Per fer la recepta heu de demanar ajuda a persones grans, per fer més fàcil la feina i gaudir tothom d'aquesta estona.

Ingredients

- Dues tasses de farina de blat de moro (s'obté molent el blat de moro sec)
- Mitja tassa d'aigua

Estris

- Un bol
- Una paella

Preparació

- Posar la farina en un bol i afegir poc a poc l'aigua fins a formar una massa flexible per enrotllar en forma de pilota.
- Deixar reposar 10 minuts a temperatura ambient.
- Fer 12 boletes de massa i deixar reposar cobertes d'una tela 5 minuts.
- Enfarinar la taula i aplanar cada pilota fins que quedi molt fina.
- Escalfar una paella sense posar oli. Cuinar les “tortillas” per un minut d'una banda i voltejar de l'altra. Quan comencen a inflar-se per un cantó es voltegen. Continuar cuinant per un o dos minuts.
- Guardar-les en una tela perquè el calor ens mantingui. Se serveixen calentes!

La segona extraordinària aventura de la Colla Pessigolla comença quan els pares de la Laia decideixen plantar blat de moro transgènic als seus camps del poble. Intrigats per descobrir com és aquest blat de moro i les possibles conseqüències de plantar-lo, la Colla se submergeix en el món dels gens, els transgènics, els adobs químics, la contaminació i les empreses que controlen tot aquest engranatge.

Inquietes i curiosos, viatgen a la ciutat on hi ha la fàbrica de l'empresa que produeix les llavors transgèniques. La Laia espera trobar-la plena de monstres horribles, però el que troba és encara més inquietant.

Aquest conte mostra d'una manera senzilla i divertida què són els transgènics i quines podrien ser algunes de les seves conseqüències socials, ambientals o econòmiques. És sobretot una eina per la reflexió conjunta entre persones grans i petites des de l'enfocament de la Sobirania Alimentària.

+ informació i activitats de suport al conte:
contacta@esf-cat.org

Amb el suport de

